

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100801

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-10-2023

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ по ДНУ № 1094-с від 23.09.2022

р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мошак Дар'я Станіславівна

2. Daria S. Moshak

Кваліфікація: д.філософ, 052

Ідентифікатор ORCID ID: 000 0003 2290 5233

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 052

Назва наукової спеціальності: Політологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Політологія

Дата захисту: 30-08-2022

Спеціальність за освітою: 052 Політологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 08.051.027 ID 207 Мошак Д.С,

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 11.15

Тема дисертації:

1. Маніпулятивні політичні комунікації як чинник політичного ризику в умовах демократизації
2. Manipulative political communications as a factor of political risk in conditions of democratization

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена встановленню значення політичної маніпуляції як чинника ризикового розвитку сучасної політичної комунікації в умовах демократизації. У сучасних дослідженнях політичної комунікації дедалі частіше з'являються спроби встановити не лише структурні елементи політико-комунікаційних взаємодій, але й взаємозв'язок між сучасними комунікаційними явищами та політичним процесом. Мотивація політичних повідомлень з боку суб'єктивних цілей та уподобань і політичних акторів виступає важливою темою для розкриття тенденцій розвитку сучасної «медіакратії» та еволюції політичного представництва й управління за цифрової інформаційно-комунікаційної доби. Маніпулятивний зміст політико-комунікаційних повідомлень є чинником інтерпретації смислу участі політичних суб'єктів та інститутів у передаванні політичних повідомлень. Системний характер політичних

маніпуляції дозволяє виявити повторювані зразки політико-комунікаційної поведінки та зміну інституційного дизайну демократичної конкурентної політики відповідно до засобів поширення політичних відомостей з прихованою метою. Фокусування уваги наукової спільноти на концептуалізації політичної маніпуляції в контексті антикризової політичної комунікації дозволяє з'ясувати моделі трансформації таких базових політико-комунікаційних явищ, як політична мова, політичне послання, політична інтерпретація тощо. В умовах сучасної України зміст та масштаби політичної маніпуляції вимагають не лише концептуального уточнення цього поняття, але й співвіднесення з особливостями демократизації як тенденції всього періоду після Революції Гідності. Також дослідження політико-маніпулятивного контексту політичної комунікації відповідає на запити щодо пошуку власної української моделі політичної змагальності за доби діджиталізації, а також в умовах збройної боротьби України проти російської агресії. Політико-маніпулятивні методи та прийоми набувають актуальності в контексті відстоювання українського національного інформаційного простору, формування новітньої національної ідентичності, комунікаційної спроможності громадянського суспільства тощо. Таким чином, актуальність дослідження політичної маніпуляції як чинника розвитку політичної комунікації зумовлена як необхідністю наукового уточнення поняттєво-категоріального апарату, так і демонстрацією відповідності наукового пошуку наявним теоретичним положенням. Мета дисертаційного дослідження – встановлення значення політичних маніпуляцій як чинника ризикового розвитку сучасної політичної комунікації в умовах демократизації. Фаховий політологічний дискурс стосовно політичних маніпуляцій поступово відходить від нормативістських тенденцій та намагається встановити об'єктивну сутність маніпулятивних політичних комунікацій як суттєвого різновиду політичної діяльності. В рамках сучасних політико-інституційних досліджень політичної комунікації встановлено, що політичне маніпулювання є сукупністю дій з використанням засобів масової комунікації, спрямованих на зміну поведінки сучасних реципієнтів політичних повідомлень. Ця зміна поведінки відображає наміри політичних акторів досягти певної політичної мети. Застосування сучасних засобів масової комунікації визначає можливість оперативного поширення політичних повідомлень та донесення їх до адресата. Оскільки основою політичного маніпулювання виступає зміна значення політичного повідомлення, то на початковому етапі політико-маніпуляційної кампанії належить узгодити ролі учасників. Це вимагає певного консенсусу щодо поширення неправдивої інформації або інформації, яка може мати подвійне тлумачення. У зв'язку з цим основою політико-інституційної структури та середовища політичного маніпулювання виступають упереджені політико-технологічні осередки та центри, які займаються організаціями політичних кампаній. Підходи до типологізації політичного маніпулювання формуються на основі основних завдань політичної комунікації у середовищі політичної конкуренції. На основі аналізу цільових чинників мотивації політико-комунікаційних дій встановлено що, політико-маніпулятивна діяльність може бути типологічно розділена на спонтанну або стихійну, організовану (заплановану) та реактивну. Відповідно до особливостей організації політичної кампанії вона може бути розділена на масштабну, локальну, ситуативну або індивідуально-групову (адресну). Відповідно до рівня оперування політичних акторів вона може бути розділена на стратегічну та ситуативну. У контексті планів політико-технологічного забезпечення політичної діяльності політична маніпуляція може бути довгостроковою або короткостроковою, а також середньотерміною. Відповідно до смислів політико-комунікаційного повідомлення політична маніпуляція може бути розділена на концептуальну, символічну, прагматичну, соціокультурну.

2. The dissertation is dedicated to establishing the importance of political manipulation as a factor in the risk development of modern political communication in the conditions of democratization. Attempts to establish not only the structural elements of political-communication interactions, but also the relationship between modern communication phenomena and the political process are increasingly appearing in modern studies of political communication. The motivation of political messages by subjective goals and preferences and political actors is an important topic for revealing the development trends of contemporary "mediacracy" and the evolution of political representation and management in the digital information and communication age. The manipulative content of political communication messages is a factor in the interpretation of the meaning of the participation of political

subjects and institutions in the transmission of political messages. The systemic nature of political manipulation allows us to identify repeated patterns of political and communication behavior and change the institutional design of democratic competitive politics in accordance with the means of spreading political information with a hidden purpose. Focusing the attention of the scientific community on the conceptualization of political manipulation in the context of anti-crisis political communication allows to find out the transformation models of such basic political and communication phenomena as political speech, political message, political interpretation, etc. In the conditions of modern Ukraine, the content and scope of political manipulation require not only a conceptual clarification of this concept, but also a correlation with the features of democratization as a trend of the entire period after the Revolution of Dignity. Also, the study of the political-manipulative context of political communication answers the questions about finding Ukraine's own model of political competitiveness in the age of digitalization, as well as in the conditions of Ukraine's armed struggle against Russian aggression. Political-manipulative methods and techniques become relevant in the context of defending the Ukrainian national information space, forming the latest national identity, communication capacity of civil society, etc. Thus, the relevance of the study of political manipulation as a factor in the development of political communication is determined both by the need for scientific clarification of the conceptual and categorical apparatus, and by demonstrating the correspondence of scientific research to existing theoretical provisions. The purpose of the dissertation research is to establish the significance of political manipulation as a risk factor in the development of modern political communication in the conditions of democratization. Professional political discourse on political manipulations is gradually moving away from normative tendencies and trying to establish the objective essence of manipulative political communications as an essential type of political activity. Within the framework of modern political and institutional studies of political communication, it has been established that political manipulation is a set of actions using mass communication tools aimed at changing the behavior of modern recipients of political messages. This change in behavior reflects the intentions of political actors to achieve a certain political goal. The use of modern means of mass communication determines the possibility of prompt dissemination of political messages and their delivery to the addressee. Since the basis of political manipulation is changing the meaning of a political message, at the initial stage of a political manipulation campaign, the roles of the participants should be agreed upon. This requires a certain consensus on the spread of false information or information that can have a double interpretation. In this regard, the basis of the political-institutional structure and the environment of political manipulation are biased political-technological cells and centers that deal with the organization of political campaigns. Approaches to the typology of political manipulation are formed on the basis of the main tasks of political communication in the environment of political competition. Based on the analysis of the target motivation factors of political and communication actions, it was established that political and manipulative activity can be typologically divided into spontaneous or spontaneous, organized (planned) and reactive. According to the specifics of the organization of a political campaign, it can be divided into large-scale, local, situational or individual-group (address).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Мошак Д. С. Сучасні політичні маніпуляції: політико-комунікаційний та політико-технологічний виміри Науковий Журнал «Політикус» Випуск 4. 2020 42 - 46 DOI <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2020-4.6>

- Мошак Д. С. Інституційно-організаційні засади політичної ма-ніпуляції в сучасному політичному процесі Науковий Журнал «Політикус» Випуск 5. 2021 59–64 DOI <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2021-5.10>
- Мошак Д. Легітимаційний потенціал сучасної політичної маніпуляції. Науково-теоретичний альманах Грані.2022. 25(2). 88–92. <https://doi.org/10.15421/172228>
- Мошак Д. С. Політичні маніпуляції у сучасній політичній комунікації: специфіка розгляду у міждисциплінарному науковому дискурсі European political and law discourse Volume 7 Issue 4 2020 149 – 154 DOI: 10.46340/eppd.2020.7.4.22 (Чехія, Index Copernicus)

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: протидія деструктивним політичним комунікаціям у контексті забезпечення сталого політичного розвитку

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0122U001332

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лясота Аліна Євгенівна

2. Alina E. Liasota

Кваліфікація: к.політ.н., доц., 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0130-8421

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Куц Галина Михайлівна

2. Halyna M. Kuts

Кваліфікація: д. політ. н., професор, 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7263-1958

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Перфільєва Анастасія Олександрівна

2. Anastasia O. Perfilieva

Кваліфікація: к. політ. н., доц., 23.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7150-4511

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, буд. 19, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петров Павло Григорович

2. Pavlo G. Petrov

Кваліфікація: к. політ. н., доцент, 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9124-1763

Додаткова інформація: ;<https://publons.com/researcher/1977171/pavlo-petrov/>

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кривошеїн Віталій Володимирович

2. Vitalii V. Kryvoshein

Кваліфікація: д. політ. н., професор, 23.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3380-7850

Додаткова інформація:

;https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57209196304;http://orcid.org/0000-0002-3380-7850;http://www.researcherid.com/rid/C-9098-

2016;https://scholar.google.com.ua/citations?user=uxrPi9gAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Третяк Олексій Анатолійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Третяк Олексій Анатолійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Тимченко Михайло Михайлович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна